

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. Resolvuntur reliqua idem concernentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Idem Medius terminus sic aliter proponitur. Non potest v. g. tempus incipere intrinsecè, ergo nec potest desinere extrinsecè. Probatur consequens: idem non potest tempus incipere intrinsecè, quia non potest de tempore verificari, primò est: sed neque potest verificari, primò non est, quod ipsum probatur: ob multiplicatam partium, quæ sunt in continuo, non potest verificari, quod primò sit, ergo neque propter multiplicatam partium, quæ deficiunt, potest verificari, primò non sunt. Probatur consequentia, iis partibus, & taliter sumptis, applicatur *non est*, quibus partibus, & qualiter sumptis, applicatur *est*, sed propter partium proportionalium infinitatem, non potest applicari *primò esse*; ergo nec applicari poterit *primò non esse*.

TERTIA DIFFICULTAS est: Inceptio, & definitio, debet esse talis & per talia instantia explicari, ut quod incipit, impossibile sit non incipere, & quod definit, impossibile sit, non desinere, alias idem inciperet, & non inciperet, desineret & non desineret; sed si aliqua successiva, inciperent extrinsecè, possibile esset, illa non incipere, quod probatur; quia, de quo verum est dicere, Ultimò non est, quæro, vel adhuc impedibile est esse illius, à Deo, vel nō impedibile: Si est impedibile, ergo illud, quod inciperet, non inciperet, quia, si esse non haberet, non inciperet, tu autem dicis, illud non habere esse: Si autem non est impedibile illud esse. Contrā erit: Quia quidquid à Deo impedibile non est ut existat, illud vel antecedentem habet necessitatem existendi, vel consequentem, nulla autem, ex his necessitatibus, convenit illi termino inceptionis, non antecedens necessitas, existendi, quia hæc est impossibilis, utpote destructiva libertatis Dei, non consequens, quia hæc est, ex suppositione esse, quod pro illo instanti, seu pro ultimo non esse, non censetur haberi, alias si illud, jam haberet, falsa esset propositio, quod ultimò non sit, cum jam esset. *His circa communem doctrinam pensatis:*

DICENDUM est secundò. *Entia successiva, incipere intrinsecè, seu per primum esse, desinere extrinsecè.* Probatur prima pars: Quia si nihil obstat, dicendum est, res incipere, per ipsum esse, ut ita inceptio, & id, quod incipit proportionentur, si nihil obstat, id autem quod incipit esse, est, non autem, non est. Secunda autem pars probatur. Quia si successiva, non desinerent, per primum non esse, non proportionaretur, definitio rei desinenti, desinens enim, dicit non esse, & tamen definitio, importaret esse. Rursus, si successiva non desinerent, per primò non esse, sed per ultimum esse; adhuc definitio illorum, esset impedibilis; quia, cum verum est, de illis dicere, ultimò sunt, adhuc habent esse, si habent, adhuc esse, non habent adhuc suppositionem non esse; si non habent suppositionem, quod non sunt,

possunt adhuc impediri à Deo, ne non sint; si possunt impediri, à Deo, ne non sint, non desinunt, quia quod potest impediri, ne non sit, non definit, sed adhuc est.

OBJICITUR primò. Illud temporis, quod primò est, vel est divisibile, vel indivisibile: Si indivisibile, ergo componimus ens successivum, ex punctis; si divisibile, ergo non est primum, quia est illo prius, illud scilicet, in quod, dividi potest.

RESPONDETUR ex dictis, illud primum temporis, physice spectari, esse minimum physicum, divisibile quidem, sed ita, ut si dividatur, jam non salvetur ratio quanti, nec ratio temporis; illud ergo minimum physicum, quod ponitur, est primum in ratione temporis.

OBJICITUR secundò. Si ens successivum, desineret extrinsecè, etiam verborum Sacramentalium prolatio, desineret extrinsecè. Si desineret extrinsecè, per non esse desineret; si desineret per non esse, causare physice gratiam non possent, nam quod non est, etiam Divinitus, causare physice non potest.

RESPONDETUR. Si Sacramenta causant physice gratiam, non causant per sui definitionem, sed per inceptionem quandam, hoc est, quando ultima syllaba, incipit primò esse, humano modo sensibilis, adeoque in aliquo minimo physico, suæ sensibilitatis humano modo, de quo alias, nam quamvis musicè producat, ultima formæ Sacramentorum syllaba, non definit prolatio formæ, & tamen in a. ite supponitur, producta gratia, ergo apparet, non per definitionem causari gratiam, à Sacramentis.

OBJICITUR tertio. Etiam minimum illud temporis habet partes, priorem & posteriorem. Ergo non potest de illo dici primò est.

RESPONDETUR. Habet partes, sed quarum neutra per se, est tempus, ut dictum supra.

DIFFICULTAS III.

Resolvuntur reliqua, idem concernentia.

QUÆRES primò. *Quid sit sentiendum de doctrina recentioris Suar: quam proponit, Disp. 2. de motu Sect. 2. §. 8. Circa hanc illius doctrinam*

ASSERO primò. *Forma substantialis, vel accidentalis, impossibilis, respectu unius, ejusdem instantis, non potest incipere, & desinere intrinsecè.*

RATIO, quia tales formæ, vi talis inceptionis, & definitionis, important coexistentiam, pro illo instanti, utriusque formæ, quod tamen supponitur, saltem naturaliter, non posse fieri.

ASSERO secundò. *Antequam verum sit dicere: Nunc non est primò forma, verum quidem est dicere, ultimò est forma, sed tamen, per hoc, non salvatur definitio, de qua hic,*

RATIO prioris est, quia hoc ipso, si datur primò

mò non esse, debuit præcedere ultimò esse, qui enim primò nunc non comedit, hoc ipso, ultimò debuit comedisse. Ratio posterioris est, quia hùc quæritur, de definitione, quæ inferat non esse, in impedibile etiam à Deo, ultimum autem esse, non est tale.

ASSERO tertio. *Quòd in omni inceptioe, sit duplex definitio; & in omni definitione, duplex inceptio*, attendendo ad naturalem rerum ordinem. In inceptioe enim, est duplex definitio, quia est, & definitio formæ antecedentis, & definitio, negationis, præsentis formæ: & in omni definitione est duplex inceptio. Inceptio scilicet formæ subsequæ, & inceptio negatæ negationis definitionis. Comparando ergo, inceptionem formæ, cum definitione, negationis præsentis formæ, quando verum erit dicere: Nunc primò est forma, verum erit etià dicere, nunc ultimò non est, negatio definitionis formæ præsentis, quo in sensu salvari potest extrinseca ejus inceptio, sed hæc inceptio, Analogicè se habet, ad hanc, de qua in præsentia; nam quamvis involvat non esse, quod commune est, imò formalisat inceptionem extrinsecam, non est tamen extrinseca durationi rei, sed conjuncta illi, si autem esset verè extrinseca, non involveret esse rei.

QUÆRES secundo. *Quid sit sentiendum, de doctrina Pontii, Disp. 47. Q. 4.* qui asserit, supposito etiam, quòd tempus, constet in infinitum divisibilibus, non esse tamen necesse, ad explanationem inceptionis & definitionis rerum, adhibere extrinseca instantia.

ASSERO, *tenendum hoc non esse.*

RATIO, quia, quòd incipit intrinsecè, de illo, verum est dicere, primò est, hoc autem non posset verificari, supposità compositione temporis, & in infinitum divisibilibus: Quod ipsum probatur, de quo verificatur, primò est, vel est, habens partes priores & posteriores, vel non est habens: Si non est habens, sententiam deseris; Si est habens, Ergo illud primum, non est primum, sed dantur partes illo priores.

DICES primò. Potest dici, quòd motus hodiernus, incipiat hodiè, & quòd desinat, post diem hodiernam.

RESPONDETUR. Potest quidem dici: Nunc vulgariter incipit, hodiernus motus, sed non potest dici: Nunc primò, propter rationem, supra adlatam.

DICES secundo. Incipere rem aliquam esse, est idem, ac esse, pro aliquo tempore, & immediate ante, non fuisse, sed verum est dicere, quòd motus hodiernus, sit hodiè, & quòd non fuerit ante. Ergo potest dici de illo, quòd hodiè inceperit.

RESPONDETUR. Motum hodiernum incepisse Nunc, seu hodiè, vulgariter, sed non hodiè, neque nunc, quòd sit primò, & per exclusionem prioris & posterioris.

DICES tertio cum eodem, Qui dicunt, quòd motus incipiat in instanti extrinseco, in quo, verum est dicere, jam non est, & immediate, post erit, debent admittere, quòd immediate post erit.

RESPONDETUR. Hoc quidem est verum, quòd id debeant admittere, sed quòd id, salutare possint, conformiter ad sua principia, ut tenendo partes proportionales, non admittant extrinseca instantia, hoc erat probandum. Nam sicut non datur, primò esse, nec dari potest, immediate erit, tam enim illud primum non potest esse primum, quia in infinitum divisibile, quàm non potest esse immediatum, quia etiam illud immediatum, est in infinitum divisibile.

QUÆRES tertio. *An id, quòd natura sua natum est, incipere intrinsecè, & totum simul, qualis est, v.g. Angelus & gratia, possit incipere extrinsecè, & succedere?* v.g. an possit Deus facere, ut ad gratiam producendam, assumatur forma sacramentalis, quæ necessariò est successiva, ut, quæ successiva, producat gratiam, ita, ut ejus productione, successivum aliquid, etiam in tempore, proportionetur, & de hoc est major difficultas, nam quòd possit, definire intrinsecè, & incipere intrinsecè, id, quòd natum est incipere intrinsecè, & definire extrinsecè, probat vel hoc ipsum, quòd miraculosè possint, duæ formæ substantiales, secum permanere, multò magis se compati, ut una scilicet, altera sit primò; ad priorem ergo illam difficultatem quòd attinet.

ASSERO primò. *Quòd partes jam transactæ, si dum actu existunt, nihil erant operata, dum non existunt, divinitus assumi non possunt, ad productionem gratiæ, vel ad aliquid causandum Physicè.*

RATIO, quia ad elevabilitatem, & causalitatem physicam requiritur existentia, de quo aliàs actum, fuitq; sermo etiam in materia de causalitate Sacramentorum.

ASSERO secundo. *Quòd etiam Divinitus fieri non possit, ut gratia, secundum suam præcise entitatem spectata, per partes producat, v.g. ut unus gradus gratiæ, per partes producat.*

RATIO, quia quòd non habet partes, implicatq; ut illas habeat, etiam Deus non potest facere, ut producat per partes: nam & non haberet partes, quia ei implicat, & haberet, quia per partes produceretur, unus autem v.g. gradus, non habet partes.

ASSERO tertio. *Id quòd existit forma Sacramentalis, actu sensibilis, humano modo, dupliciter assumi potest, ad producendam gratiam.* PRIMò, ut actio illius sit productio & conservatio gratiæ: Si priori modo, assumatur ad producendam gratiam, actio illius, necessariò instantanea erit, non habebit enim prius, & posterius; quòd si posteriori modo assumatur, scilicet, ut circa gratiam, non

non solum rationem primò producentis, sed etiam rationem primò conservantis, habeat, tunc non erit necesse, illam actionem esse indivisibilem.

RATIO, quia illius gratiæ conservatio, potest etiam in tempore fieri.

ASSERO quartò. *Etiā Divinitus fieri non potest, ut quando, non est aliqua pars Sacramenti, quæ supponitur causasse gratiam, succedens pars, continuat ejusdem actionem, si forte aliquam haberet.*

RATIO, quia actio, est essentialis dependentia

ab hoc principio. Ergo ab alio pendere & continuari non potest.

ASSERO quintò, *partes antecedentes formæ, v.g. producere gratiam, in aliquo sui, hoc est, in illo complemento, illius pronuntiationis, constituentes, & complentes ultimam formam, reddentes ultimam syllabam, primò, humano modo sensibilem.*

RATIO, quia in ante, non possunt illam producere, aliàs maneret aliquis v.g. absolutus, idq; per infusionem gratiæ, ante prolationem formæ, sed de hoc in materia de Sacramentis.

DISPUTATIO XIII.

De Ubi, Duratione & Tempore.

Ubi, est terminus motus, sed non semper motu acquiritur. Nam Adam habuit locum in paradyso, nec tamen illum acquisivit per motum, sed per sui productionem in illo loco; quia tamen etiam motu acquiritur, rectè, post tractationem de motu, ejus consideratio adjungitur, succedet postea, Duratio, & Tempus.

QUÆSTIO I.

Quid Locus?

Locus, dupliciter spectari potest, primò, secundum quod, dicit formaliter, præsentiam hic: & hic locus intrinsecus, vocatur Ubi. Secundò spectari potest locus extrinsecè, pro contentivo Ubicorum eorumq; ambitivo.

DIFFICULTAS I.

Quid definitivè Locus extrinsecus?

Definit Locum Aristot. *Quòd, sit ultima superficies corporis continentis immobilis, 4. Physic. tex. 39. & 41. Dicitur ultima superficies, ad conditionem, à loco improprio, qualis est Civitas, regio, &c. & ut ostendatur, quòd quamvis ipsa superficies, postea cingatur alià superficie, quia non cingitur prout cingit, & per se loquendo, sed secundum quod corpus est, id eò adhuc erit ultima superficies, vel certè dicitur esse superficies, quæ, quæ talis, non indiget uniri, sed solum esse contigua. Ly autem superficies, non debet sumi, prout est de prædicamento quantitatis, importatq; extensionem, in Longum & Latum, sed prout dicit Continentiam rei. Dicitur autem esse immobilis, ut distingatur à loco improprio, quale est vas, ve-*

lis &c. quid autem significet hæc immobilitas, infra dicitur. Probatur bonitas definitionis, quia convenit Omni, Soli, & Semper, proceditque per prima prædicata.

Dices primò. Si locus, est dicta superficies, sequitur, quòd, qui habet plures superficies, ille sit in pluribus locis, adeoq; virgam aquæ infixam, quæ habet superficiem, aquam & aerem, esse in duplici loco: sequitur item, quòd si duo corpora se penetrarent, & haberent eandem superficiem ambientem, quòd essent in uno loco, & tamen dicuntur, duo esse locata.

RESPONDETUR, plures illic esse superficies materiales, formaliter autem est una, quia omnes illæ conveniunt in ratione formali continentis immobilis, secundum eundem locum immobilem & idem Ubi. Corpora illa penetrata, hoc ipso, quia penetrata sunt, sunt in eodem loco, quamvis autem sint plura locata, non sequitur plurificari loca, quia multiplicatis subiectis denominationum, non est necesse multiplicari formas, sic plura essent alba, quamvis una replicata albedine dealbarentur, quòd etiam in id resolvitur, quia usus obtinuit, ut locatum multiplicetur, non per ordinem ad locum, sed rei, quæ locatur.

Dices secundò ex 4. Physic. tex. 3. Tam locus debet esse adæquatus corpori, quam ipse locus, debet adæquate occupari, quorum neutrum dictæ superficiæ convenit, idq; ideo, quia continens, est majus contento; & si illa superficies est adæquata locato, à centro locati descripti circuli ad superficiem, concavam loci, & ad superficiem convexam, tunc illi circuli æquales esse deberent, quòd est contra Mathematicos.

RESPONDET Averroes, Locum debere esse æqualem locato, non ratione dimensionis, sed ratione continentis, quia scilicet nulla est pars

† gg 2

locata